

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 14C/131/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2114223981
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 10. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Andrea Tomašovičová
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2015:2114223981.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trnava, v konaní vedenom pred sudkyňou Mgr. Andreou Tomašovičovou, v právnej veci navrhovateľa: TELERVIS PLUS a.s., Staré Grunty 7, Bratislava, IČO: 35 717 769, zastúp.: JUDr. Vratislavom Šteffekom, advokátom, Nám. Martina Benku 6, Bratislava, proti odporcovi: I. N., nar. X.X.XXXX, bytom M. XXX, o zaplatenie 682,50 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Odporca je povinný zaplatiť navrhovateľovi sumu 492,50 eur s úrokom z omeškania vo výške 5,50 % ročne zo sumy 492,50 eur od 11.9.2013 do zaplatenia, do 3 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku.

II. Súd návrh vo zvyšnej časti zamieťa.

III. Odporca je povinný zaplatiť navrhovateľovi náhradu trov právneho zastúpenia v sume 37,60 eur a náhradu iných trov konania v sume 14,06 eur, do 3 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku, k rukám právneho zástupcu navrhovateľa.

odôvodnenie:

Navrhovateľ sa svojím návrhom doručeným súdu dňa 17.9.2014 domáhal, aby súd uložil odporcovi povinnosť zaplatiť navrhovateľovi sumu 682,50 eur so zákonným úrokom z omeškania z istiny vo výške 5,50 % ročne od 11.9.2013 do zaplatenia a zmluvnú pokutu spolu vo výške 66 eur a trovy konania. Návrh zdôvodnil tým, že dňa 28.2.2013 bola uzavretá medzi navrhovateľom a odporcom ako dlžníkom Zmluva o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX na čiastku 500 eur a odplatu vo výške 190 eur. Zmluvou sa dlžník zaviazal celkovú čiastku 690 eur uhradiť v 13. mesačných splátkach, a to v prvých 3 mesačných splátkach vo výške 2,50 eur a ďalej v pravidelných 10 mesačných splátkach vo výške 68,25 eur. Prvá splátka bola splatná 10. deň po uzavretí zmluvy a každá ďalšia až do úplného zaplatenia bola splatná 30. deň po splatnosti predchádzajúcej splátky, pričom po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky je veriteľ oprávnený žiadať vrátenie celej dlžnej sumy spolu s úrokmi, ak sa nedohodnú zmluvné strany inak. Prevzatie finančnej hotovosti potvrdil odporca podpisom zmluvy. Odporca ku dňu spísania návrhu uhradil 7,50 eur, pričom posledná uhradená suma vo výške 7,50 eur bola uhradená dňa 28.2.2013. Vzhľadom na to, že odporca neplnil riadne a včas v zmysle splátkového kalendára, navrhovateľ mu oznámil stratu výhody splátok v zmysle § 53 ods. 8 Občianskeho zákonníka. V predžalobnej upomienke zo dňa 15.8.2013 navrhovateľ upozornil odporcu na uplatnenie práva žiadať o zaplatenie celej pohľadávky. V Oznámení o zosplatnení záväzku zo dňa 24.10.2013 navrhovateľ oznámil odporcovi, že celý dlh sa stal splatným ku dňu 10.9.2013. Po zosplatnení záväzku navrhovateľ neeviduje žiadnu ďalšiu úhradu. Ku dňu vypracovania návrhu činila dlžná čiastka 682,50 eur, ktorá predstavuje rozdiel medzi poskytnutým úverom spolu s odplatom v celkovej sume 690 eur a čiastkou vo výške 7,50 eur, ktorá bola uhradená odporcom. Nárok na úrok z omeškania si navrhovateľ uplatnil s poukazom na § 3a ods. 3 Nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka. Ďalej si navrhovateľ uplatnil zmluvnú pokutu,

ku ktorej sa účastník zaviazal v prípade porušenia podmienok zmluvy vo výške 3,30% z istiny úveru, a to za každý začatý kalendárny mesiac omeškania až do zaplatenia celkovej dlžnej čiastky, pričom zmluvná pokuta je splatná v okamihu, keď sa odporca dostane do omeškania s úhradou ktorejkoľvek splátky. Keďže istina úveru je vo výške 500 eur, tak dohodnutá mesačná pokuta predstavovala 16,50 eur. V zmysle § 3a ods. 3 Nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka si navrhovateľ uplatňuje úhradu zmluvnej pokuty až do dosiahnutia maximálnej prípustnej hranice určenej v citovanom nariadení.

Odporca sa k návrhu nevyjadril.

Súd vo veci vykonal dokazovanie, oboznámil sa so Zmluvou o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX, s Predžalobnou upomienkou- výzvou k úhrade dlžnej sumy zo dňa 15.8.2013, s Oznámením o zosplatnení záväzku zo dňa 24.10.2013, ako aj ostatným obsahom spisu a zistil nasledovný skutkový stav veci, na základe ktorého rozhodol v zmysle § 115a Občianskeho súdneho poriadku bez nariadenia pojednávania, keď na verejné vyhlásenie rozsudku boli splnené zákonné podmienky.

Podľa § 497 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka v znení platnom a účinnom ku dňu vzniku zmluvného vzťahu, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Podľa § 499 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka v znení platnom a účinnom ku dňu vzniku zmluvného vzťahu, za dojednanie záväzku veriteľa poskytnúť na požiadanie peňažné prostriedky možno dojednať odplatu, ak poskytovanie úveru je predmetom podnikania veriteľa.

Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení platnom a účinnom ku dňu vzniku zmluvného vzťahu (ďalej ako „zákon o spotrebiteľských úveroch“), spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

Podľa § 2 písm. d) zákona o spotrebiteľských úveroch, zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

Podľa § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti:

- a) druh spotrebiteľského úveru,
- b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavieraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,
- c) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,
- d) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,
- e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,
- f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,
- g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,
- h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,
- i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové

sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,

- j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,
- k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,
- l) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- m) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,
- n) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,
- o) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- p) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
- q) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
- r) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,
- s) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,
- t) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,
- u) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- v) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- w) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,
- x) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 23,
- y) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrtrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrtrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrtrok.

Podľa § 11 ods. 1 písm. a) zákona o spotrebiteľských úveroch, poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y) a § 10 ods. 1.

Podľa § 52 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení platnom a účinnom ku dňu vzniku zmluvného vzťahu (ďalej len „Občiansky zákonník“), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná oboznámiť podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka, za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

Podľa § 53 ods. 4 písm. k) Občianskeho zákonníka za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré požadujú od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nesplnením jeho záväzku.

Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v znení platnom a účinnom ku dňu omeškania odporcov, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 3 Nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v znení platnom a účinnom ku dňu omeškania odporcov (ďalej ako „Nariadenie vlády SR č. 87/1995 Z. z.“), výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Podľa § 544 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda.

Podľa § 544 ods. 2 Občianskeho zákonníka, zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.

Medzi účastníkmi konania vznikol uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere právny vzťah, ktorý je od svojho vzniku nevyhnutné posudzovať podľa príslušných ustanovení Obchodného zákonníka (§ 497 a nasl.) a právnych predpisov, ktoré upravujú právne vzťahy spotrebiteľského charakteru (§ 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, zákon o spotrebiteľských úveroch), keďže zmluva o spotrebiteľskom úvere je tzv. absolútny obchod (§ 261 ods. 6 písm. d) Obchodného zákonníka) a zároveň navrhovateľ pri uzatváraní zmluvy o spotrebiteľskom úvere vystupoval ako veriteľ s poukazom na predmet podnikania a odporca vystupoval ako spotrebiteľ, pretože pri uzatváraní zmluvy o úvere nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo podnikateľskej činnosti, pričom obsah zmluvy bol daný navrhovateľom bez možnosti odporcu privodiť akúkoľvek zmenu.

Vychádzajúc zo skutkových zistení mal súd za preukázané, že navrhovateľ ako veriteľ a odporca ako dlžník uzavreli dňa 28.2.2013 Zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX na čiastku 500 eur a odplatu vo výške 190 eur. Zmluvou sa menovaný zaviazal celkovú čiastku 690 eur uhradiť v 13. mesačných splátkach, a to v prvých 3. mesačných splátkach vo výške 2,50 eur a ďalej v pravidelných 10. mesačných splátkach vo výške 68,25 eur. Odplata za poskytnutie úveru predstavovala úrok vo výške 20 % z istiny, t. j. sumu 100 eur, a odmenu vo výške 18 % z istiny, t. j. sumu 90 eur. Priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver ku dňu podpisu zmluvy predstavovala 47,29 %. Odporca ku dňu spísania návrhu uhradil 7,50 eur, pričom posledná uhradená suma bola uhradená dňa 28.2.2013, následne sa dostal do omeškania. Ďalšie splátky už v stanovenej lehote ich splatnosti nezaplatil, a od tej doby je v omeškani so splácaním úveru. Predžalobnou upomienkou zo dňa 15.8.2013 upozornil navrhovateľ odporcu na to, že ak nevykoná bezodkladnú úhradu dlhu, navrhovateľ si uplatní právo po uplynutí 15. dňovej lehoty a v zmysle § 53 ods. 8 Občianskeho zákonníka bude žiadať o zaplatenie celej pohľadávky. Nakoľko k úhrade dlžnej sumy v stanovenom čase nedošlo, navrhovateľ zaslal odporcovi Oznámenie o zosplatnení záväzku zo dňa 24.10.2013, v ktorom oboznámil odporcu s tým, že záväzok z predmetnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere bol zosplatnený ku dňu 10.9.2013. Dlžná čiastka, ktorú si navrhovateľ uplatňuje, je vo výške 682,50 eur a predstavuje rozdiel medzi poskytnutým úverom spolu s odplatom vo výške 690 eur a čiastkou vo výške 7,50 eur, ktorá bola uhradená odporcom.

Z vykonaného dokazovania dospel súd k záveru, že návrh bol podaný dôvodne len v časti. Účastníci konania uzavreli Zmluvu o úvere, na základe ktorej navrhovateľ poskytol odporcovi spotrebiteľský úver v sume 500 eur za odplatu v sume 190 eur a odporca sa zaviazal vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky a zaplatiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom. Nakoľko zmluva o úvere uzavretá medzi účastníkmi konania má charakter spotrebiteľského úveru v zmysle ustanovenia § 1 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch, musí obsahovať náležitosti ustanovené zákonom pre zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch. Pristupujúc ku skúmaniu jednotlivých obsahových náležitostí zmluvy súd zistil, že zmluva neobsahuje v rozpore s ustanovením § 9 ods. 2 písm. k) zákona o spotrebiteľských úveroch výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. V zmluve sa uvádza len výška splátky 68,25 eur (resp. 2,50 eur pri prvých troch splátkach) bez bližšej špecifikácie, t.j. nie je uvedená výška splátky istiny, úroku a poplatkov. Zákom stanovené členenie a uvedenie jednotlivých čiastok úveru predstavuje prehľadné vymedzenie povinností dlžníka tak, aby sa dokázal zorientovať v ponuke, a aby zároveň nebolo možné, aby si veriteľ voči dlžníkovi uplatňoval aj nároky, na ktoré nemá právo. Ďalej zmluva neobsahuje základnú obsahovú náležitosť v zmysle ustanovenia § 9 ods. 2 písm. j) zákona o spotrebiteľských úveroch, a to ročnú percentuálnu mieru nákladov, nakoľko táto nie je uvedená v časti, ktorá upravuje náklady spojené s čerpaním úveru a cenu úveru (v tejto časti zmluvy je uvedený iba údaj o priemernej RPMN), ale iba v obchodných podmienkach, preto súd údaj o RPMN považoval za v zmluve neuvedený. Rovnako chýba v zmluve aj obsahová náležitosť v zmysle § 9 ods. 2 písm. f) zákona o spotrebiteľských úveroch, a sice termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru. V takomto prípade sa spotrebiteľský úver poskytnutý navrhovateľom odporcom považuje v zmysle ustanovenia § 11 ods. 1 písm. a) zákona o spotrebiteľských úveroch za bezúročný a bez poplatkov. Navrhovateľ tak nemá nárok na zaplataenie úroku z úveru a odplaty za poskytnutie úveru vo výške 190 eur.

Odporca doposiaľ zaplatil z poskytnutého úveru vo výške 500 eur len časť vo výške 7,50 eur, a preto súd uložil odporcovi povinnosť zaplatiť navrhovateľovi zvyšnú časť poskytnutých peňažných prostriedkov v sume 492,50 eur (500 eur - 7,50 eur). Odporca sa dostal do omeškania so zaplataením peňažného dlhu dňa 11.9.2013, keďže k zosplataeniu úveru došlo dňa 10.9.2013, a preto má navrhovateľ nárok na zaplataenie úroku z omeškania s poukazom na vyššie citované ustanovenie Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z. Ku dňu omeškania odporcu s plnením peňažného dlhu, bola výška základnej úrokovej sadzby 0,50 %. Navrhovateľ tak má popri dlžnej istine i nárok na zaplataenie úroku z omeškania vo výške 5,50 % ročne z dlžnej sumy odo dňa omeškania odporcu s plnením peňažného dlhu.

Vzhľadom na vyššie prezentovaný názor súdu, podľa ktorého navrhovateľ nemá nárok na zaplataenie odplaty, súd mu priznal len zvyšnú časť poskytnutých peňažných prostriedkov, a návrh v presahujúcej časti zamietol ako nedôvodný.

Ďalej predmetom konania zostala požiadavka navrhovateľa na zaplataenie zmluvnej pokuty v sume 66 eur, čo predstavuje zmluvnú pokutu vo výške 16,50 eur mesačne za 4 mesiace omeškania od septembra 2013 do decembra 2013. V prejednávanej veci si navrhovateľ uplatnil nárok na zaplataenie zmluvnej pokuty z dôvodu, že si odporca nesplnil povinnosť riadne a včas uhradiť poskytnutý úver, keď z bodu 3 Obchodných podmienkach tvoriacich neoddeliteľnú súčasť Zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX zo dňa 28.2.2013 vyplýva, že zmluvné strany sa dohodli, že pokiaľ dlžník/spoludlžník nesplní svoj záväzok podľa čl. II zmluvy o úvere, je veriteľ oprávnený požadovať od dlžníka/spoludlžníka zároveň zmluvnú pokutu za omeškание vo výške 3,3% z istiny pri úvere poskytnutom na 13 mesiacov a vo výške 3,1% z istiny pri úvere poskytnutom na 7 mesiacov, a to za každý aj začatý mesiac omeškania až do zaplataenia celkovej dlžnej čiastky.

Zmluvná pokuta ako jeden zo zabezpečovacích prostriedkov je peňažná suma, ktorú je dlžník povinný zaplatiť veriteľovi v prípade, ak nesplní svoju zmluvnú povinnosť. Pre zmluvné dojednanie o zmluvnej pokute zákon obligatórne predpisuje písomnú formu, ktorej nevyhnutnou náležitosťou je uvedenie výšky zmluvnej pokuty, prípadne aspoň určenie spôsobu, akým bude stanovená. Určenie výšky zmluvnej pokuty je zásadne vecou vzájomnej dohody účastníkov tohto dojednanja. Tak Občiansky zákonník, ako aj Obchodný zákonník, nijako neobmedzujú maximálnu výšku zmluvnej pokuty. Pri dojednaní jej výšky zmluvné strany by mali dbať iba o súlad dohody o zmluvnej pokute so všeobecnými požiadavkami zákona, predovšetkým s ustanovením § 39 Občianskeho zákonníka, t. j. i o súlad právneho úkonu s dobrými mravmi.

Ako už bolo konštatované vyššie, predmetom konania je plnenie si záväzkov odporcu vyplývajúcich zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktorá zmluva je zmluvou uzavretou v zmysle § 497 Obchodného zákonníka, v zmysle § 2 písm. d) zákona o spotrebiteľských úveroch a zároveň spotrebiteľskou zmluvou podľa § 52 Občianskeho zákonníka. Ustanovenie § 53 Občianskeho zákonníka sa týka podmienok, ktoré zákon označuje za neprijateľné. Ide o podmienky, ktoré sú nečestné, neslušné, hrubo poškodzujúce spotrebiteľa, a preto ich použitie zákon sankcionuje absolútnou neplatnosťou (§ 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka). Citované ustanovenie vyjadruje snahu, aby dodávateľ v spotrebiteľských zmluvách pristupoval k tvorbe podmienok v súlade s dobrými mravmi. Spotrebiteľ totiž z povahy vecí v súčasných podmienkach štandardizácie produktov bežnej spotreby, ako aj zmluvných podmienok, má iba fiktívnu možnosť ovplyvniť podstatu zmluvných podmienok, ktoré sú mu zo strany dodávateľa predložené, pričom často vzhľadom na ich rozsiahlosť a použitú právnu terminológiu nemá možnosť, či už ich vôbec prečítať, resp. pochopiť ich obsah. Ide teda o zákonný zákaz používania neprijateľných podmienok, ktoré vyvoláva právoplatné súdne rozhodnutie a dodávateľ je povinný zdržať sa ich používania. Ochrana spotrebiteľa sa pritom týka iba formulárových zmlúv, ktoré sú uzatvárané na základe dodávateľom vopred pripraveného zmluvného formulára, ktorý dodávateľ používa v dvoch alebo viacerých prípadoch, pričom spotrebiteľ spravidla obsah zmluvy nemení.

S poukazom na vyššie uvedené, nárok navrhovateľa na zaplatenie zmluvnej pokuty považoval súd za neopodstatnený. V konaní bolo zistené, že formulár Obchodné podmienky tvoriace neoddeliteľnú súčasť Zmluvy o spotrebiteľskom úvere bol navrhovateľom evidentne vyhotovený vopred, odporca tento štandardný formulár navrhovateľa ako poskytovateľa úveru podpísal bez možnosti ovplyvniť text formuláru, ktorý obsahuje vopred naformulovaný jednostranný záväzok odporcu ako spotrebiteľa, v prípade porušenia jeho povinností podľa zmluvy o spotrebiteľskom úvere, uhradiť navrhovateľovi zmluvnú pokutu vo výške 3,3 % z istiny za každý začatý mesiac omeškania do zaplatenia. Odporca ako spotrebiteľ nemal žiadnu reálnu možnosť ovplyvniť obsah Obchodných podmienok tvoriacich neoddeliteľnú súčasť zmluvy o spotrebiteľskom úvere vrátane dojednaní o zmluvnej pokute, mohol iba uvedenú zmluvu s obchodnými podmienkami odmietnuť ako celok, alebo ju ako celok prijať, vrátane dojednaní o zmluvnej pokute, a preto predmetné dojednanie o zmluvnej pokute nebolo rozhodne individuálne dohodnuté. Zároveň treba poukázať na to, že pre prípad porušenia povinností navrhovateľa ako veriteľa nie je v Obchodných podmienkach vôbec dojednaný prípadný nárok odporcu ako spotrebiteľa na zaplatenie zmluvnej pokuty navrhovateľom ako veriteľom. Z uvedeného je zrejmé, že zmluvná pokuta v danom prípade nebola individuálne dojednaná a len jednostranne zaťažuje spotrebiteľov pre prípad porušenia ich povinností, a tak spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľov. Rovnako treba uviesť, že výšku zmluvnej pokuty 3,3 % mesačne, čo predstavuje 39,60 % ročne, považuje súd za neprimerane vysokú, nakoľko duplicitne, popri úroku z omeškania, sankcionuje dlžníka za omeškanie s plnením, a preto je v rozpore s ustanovením § 53 ods. 4 písm. k) Občianskeho zákonníka.

Takto dohodnutá zmluvná pokuta neobstojí v rámci súdnej kontroly neprijateľných podmienok v spotrebiteľských zmluvách so zreteľom na povahu, obsah a všetky osobitosti právneho úkonu. Podmienky, za ktorých navrhovateľ dohaduje zmluvnú pokutu v štandardných zmluvách, podľa názoru súdu poškodzujú spotrebiteľov, spôsobujú hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech slabšej zmluvnej strany. Navrhovateľ ako osoba podnikajúca na trhu poskytovania spotrebiteľských úverov má totiž odbornú prevahu nad spotrebiteľmi, ktorým poskytuje svoje služby, a preto od neho možno očakávať, že vo vzťahu k nim sa bude správať poctivo. Problémová zmluvná pokuta v spotrebiteľskej zmluve je objektívne spôsobilá poškodiť spotrebiteľa a nie je rozhodujúca vôľa a subjektívny postoj zmluvných strán.

Podľa § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadostučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa.

Keďže navrhovateľ odvodzoval svoj nárok na zmluvnú pokutu z dojednania, ktoré bolo už v inom konaní (napr. konanie Okresného súdu Trnava - rozsudok č.k. 17C/100/2014 zo dňa 11.11.2014, právoplatný dňa 16.12.2014, Okresného súdu Trnava - rozsudok č.k. 14C/268/2014 zo dňa 10. 04. 2015, právoplatný dňa 16. 07. 2015), vyhlásené za neprijateľnú zmluvnú podmienku, súd predmetné dojednanie nevyhlásil znovu za neprijateľnú zmluvnú podmienku, ale týmto len poukazuje na predmetný rozsudok súdu a v časti nároku navrhovateľa na zmluvnú pokutu vo výške 66 eur návrh zamietol.

Podľa § 142 ods. 2 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej ako „Občianskeho súdneho poriadku“) ak mal účastník vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiady z účastníkov nemá na náhradu trov právo.

O náhrade trov konania rozhodol súd podľa ustanovenia § 142 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, keďže súd návrhu v časti o zaplatenie sumy 492,50 eur s príslušenstvom vyhovel, konanie o zaplatenie zvyšnej časti uplatneného nároku (sumy 190 eur titulom odplaty a zmluvnej pokuty vo výške 66 eur) zamietol. Navrhovateľ bol úspešný v časti konania o zaplatenie sumy 492,50 eur s príslušenstvom a v časti konania o zaplatenie sumy 190 eur s príslušenstvom a zmluvnej pokuty vo výške 66 eur bol neúspešný. Potom podľa výsledku konania ako celku bol hrubý úspech navrhovateľa v rozsahu 65,80 % a hrubý úspech odporcu v rozsahu 34,20 % a tým je daný prevažný čistý úspech navrhovateľa v rozsahu 31,60 % ($65,80\% - 34,20\% = 31,60\%$), čo v konečnom dôsledku znamená právo navrhovateľa na náhradu účelne vynaložených trov celého konania práve takýmto percentom. Pri plnom úspechu navrhovateľa by mu prináležalo právo na zaplatenie trov právneho zastúpenia v sume 118,98 eur. V danej veci základná sadzba tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby podľa § 10 ods. 1 a 2 Vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (ďalej ako „vyhláška“) predstavuje 51,45 eur. Právny zástupca vykonal 2 úkony právnej služby - prevzatie a príprava zastúpenia (§ 14 ods. 1 písm. a) vyhlášky) a písomné podanie na súd týkajúce sa veci samej (§ 13a ods. 1 písm. c) vyhlášky). Podľa § 16 ods. 3 vyhlášky patrí právnomu zástupcovi aj náhrada výdavkov na miestne telekomunikačné výdavky a miestne prepravné vo výške $2 \times 8,04$ eur, teda spolu 118,98 eur, ktoré si navrhovateľ uplatnil v návrhu na vydanie platobného rozkazu. Ďalej by navrhovateľovi patrila náhrada iných trov konania v sume 44,50 eur, čo predstavuje náhradu sumy vynaloženej na zaplatenie súdneho poplatku za návrh.

Vzhľadom na čistý úspech navrhovateľa v rozsahu 31,60 %, priznal súd navrhovateľovi právo na náhradu trov právneho zastúpenia v sume 37,60 eur (31,60 % zo sumy 118,98 eur) a náhradu iných trov konania v sume 14,06 eur (31,60 % zo 44,50 eur), ktorú prisúdenú náhradu trov konania je odporca povinný zaplatiť do troch dní od právoplatnosti rozsudku (§ 160 Občianskeho súdneho poriadku) k rukám právneho zástupcu navrhovateľa (§ 149 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Trnave.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.